

Mag ik onder je vergrootglas uit?

Zometeen ontvang ik Sander en zijn ouders voor zijn rapportgesprek. Een jongen van twaalf jaar, iemand waar ik mijn best voor moet doen om hem te begrijpen, om aan te kunnen sluiten bij zijn belevingswereld en om te snappen waarom hij de dingen doet die hij doet.

Het lukt Sander niet om het werk in de klas te doen op de manier waarop ik dat graag wil. Hij krijgt zijn taken niet af, doet op de computer andere dingen dan afgesproken, heeft telkens 'gedoe' als hij moet samenwerken. Ik praat met hem, wijs hem op zijn werk, doe aanpassingen, vraag hem hoe hij het wil, zeg hem hoe ik het wil. Ik ben veel bij hem, ook wanneer het goed gaat. Hij wordt blij van mijn complimentjes en oprechte vragen, maar soms mopper ik en dan wordt hij woedend. Hij gooit met de deur, vloekt, huilt. Het gaat de ene keer beter dan de andere keer, maar we worstelen regelmatig met onze verwachtingen van elkaar.

Sander komt met zijn ouders binnen voor het gesprek. Ik vertel hoe het met hem gaat in de klas en stem met hem af of het klopt wat ik vertel. In grote lijnen is hij het met me eens, brengt hier en daar een verschil aan. Zijn ouders herkennen het verhaal. Ik sta stil bij het gegeven dat we in de klas allemaal te lijden hebben onder de spanning die ontstaat als Sander boos wordt of geïrriteerd raakt. Dat maakt hem aan het huilen. "Jullie zitten ook de hele dag op me te letten, alles wat ik doe is toch verkeerd en daarvoor krijg ik van jullie allemaal op mijn kop."

Zijn vader zegt: "Sander, ik begrijp dat Ellen zo op je let. Je eigen gedrag is daar echt een oorzaak van. Maar heb je misschien zelf het gevoel dat je onder een vergrootglas ligt?" "Ja," antwoordt Sander. "Zo voelt het precies. Onder een vergrootglas waardoor alles wat ik doe wordt uitvergroot. En niet alleen bij Ellen, ook bij de rest van de klas. Als iedereen de hele dag op mij let, raak ik daar geïrriteerd door. Dan doe ik al meteen anders dan ik had willen doen. Ik ben dan niet mezelf." We zijn er allemaal stil van. En dan zegt Sander zacht: "Mag ik onder je vergrootglas uit? Wil je iets minder op me letten en vragen of de kinderen dat ook willen doen? Ik denk dat ik het dan beter kan." Vragend kijkt hij me aan. "Natuurlijk Sander," antwoord ik. "Natuurlijk mag dat. Wil jij me daarbij blijven helpen?"

Ellen Emonds
ellenemonds@hotmail.com